

Anyánk meséje

Volt egyszer egy falu, abban élt egy lány a három bátyjával. Egy nap a legidősebb bátyja vendégségbe hívta a lányt, és azt mondta neki: „Nővérem, fogjuk be a hét fehér rénőkrünket, menjünk el vendégségbe a kereskedő barátomhoz. Vendégeskedjünk nála egy kicsit, töltsük ott a telet-nyarat, miért ne találkozhatnánk.” De a lány nem egyezett bele.

Telt-múlt az idő, egy napon a középső bátyja hívta vendégségbe a lányt: „Nővérem, fogjunk be hét fehér rénőkröt, és menjünk együtt vendégségbe a kereskedő barátomhoz.” A lány most beleegyezett, hogy a fiatalabb bátyjával tartson. Felvette fehér rénszarvas lábszár-bőrből készült csizmáját. Felöltözött szépen, mint egy tündér, és indult a vendégségbe.

Mikor megérkeztek Berjovóba, belétek a kereskedő házába, levetették a bundájukat meg a csizmájukat. Aranyos asztal, bőséges asztal várta őket. Mind leültek, ettek-ittak. Látja a bátyja, hogy a lány nem iszik pálinkát. Mondja is neki: „Miért nem iszol pálinkát? Ne félj, vigyázok rád! Nézd, van itt drága pálinka, bőséges asztal. Igyál egy kupicával.” A lány megivott egy kupicával, aztán kettővel, végül a harmadik kupicát is lehajtotta. A kereskedő pálinkája annyira ízes, annyira finom volt. Olyan nehéz lett a feje, hogy végül elaludt.

Kis idő elteltével egyszer csak fölemelte a kezét: hoppá! Fölemelte a lábát: hoppá! Kezecskei sok gyűrűvel díszítve, teste sok selyembe öltöztetve, lába puha csizmában, mind rá vannak szabva.

A lány fölkel, sírt, szomorkodott. Bátyját kereste, de csak azt látta, hogy rénszarvasai elmentek, csak a

nyomuk maradt a hóban. Ott hagyta a bátyja. Így a lány a kereskedőnél éledgett tovább.

Hosszan volt, röviden volt, őszre vált az idő. A lánynak fia született. Faháncsot akart keresni, ezért így szólt a férjéhez: „Hadd feküdjön faháncsban a fiacskám, rongyok között nem feküdhetsz, még megég.” A férje így szólt erre: „Ne menj te sehová, a szolgálók majd hoznak neked.” A lány erre ezt mondta: „Már hogy találának?” Végül nem vitatkozott tovább a lány. Később gyufát vett magához, egynapi kenyeret vett magához, mert férje mégis elengedte az erdőbe faháncsot keresni. De a lány az erdőbe érve elszökött az urától. Futott, egyszer csak, ahogy visszanézett, látta, hogy a férje mögötte vágat. Kezével gödröt ásott, beleugrott, a férje meg átugratott fölötte.

Hosszan ment, röviden ment, mikor végre a szülőföldjére érkezett. Amikor a régi házukhoz ért, beszélgetés zaja szűrődött át az ajtón. Legidősebb bátyjának a felesége ezt mondta: „Csizmáját-bundáját megtartom magamnak.” Legifjabb bátyjának a felesége erre így szólt: „Miért lenne a tiéd, talán megbomlottál? Azok az övéi.” Középső bátyjának a felesége is megszólalt: „Ruháját-kendőjét megtartom magamnak.” A lány ekkor betoppant a házba, és kihajította idősebb sógornőit. Mikor bátyjai megjöttek, és befogták rénszarvasaikat, a sógornőket odahagyták. A lány ezután a legifjabb bátyjával, a legifjabb sógornőjével elment rénbikát áldozni a szellemeknek. Most is élnek, most is bővelkednek.

Manysiból fordította: László Dorottya

Forrás: Омав мойтыглам мойт /Anyánk meséje. In: Светлана Дунисламова: Лавим лэнгханув / Svetlana Gyinyiszlamova: A nekem rendelt út. Hanti-Manszijszk. Poligrafiszt. 2007: 29–31

Svetlana Gyinyiszlamova (1960) manysi költő és író, a hanti-manszijszki Jugtija Egyetem Manysi Tanszékének munkatársa. Anyanyelvén és oroszul egyaránt ír verset is, kisprózát is. Fontosabb kötetei: *Вумсам* (Hanti-Manszijszk. 2004), *Vízcepp* címen magyarul is megjelent Nagy Katalin fordításában (Szeged. 2008). *Лавим лэнгханув* (A nekem rendelt út – élettörténetek, mesék, Hanti-Manszijszk. 2007); *Мы есть...* (Vagyunk... – orosz nyelvű vers- és elbeszéléskötet, Hanti-Manszijszk. 2011). Népe folklórájának és hagyományainak szeretetét édesanyja hagyta rá, aki ismert énekes és mesemondó volt.